

“Benim seçtiğim Oruç”

Sevgili okuyucumuz,

Size Ramazan ve özellikle oruçla ilgili birkaç düşünce sunmak istiyoruz. Bildiğiniz gibi Ramazan, Arap takviminin dokuzuncu ayı olup İslam inancına göre Kuran’ın yeryüzüne inmeye başladığı kutsal ay sayılır. *Şehr-i ramazan* boyunca müslümanlar güneşin doğuşundan batışına kadar yememek, içmemek ve cinsel ilişkide bulunmamak anlamına gelen **oruç tutmakla yükümlüdürler**. Oruç; İslamiyet’in beş temel zorunluluğundan biridir ve bu emri yerine getirmeyen kişi (hasta veya yolculuk haricinde) İslamdan çıkmış sayılır. Nitekim Kuran’da şöyle buyrulur:

«Ey inananlar! Oruç, sizden öncekilere farz kılındığı gibi, Allah’a karşı gelmekten sakınasınız diye, size sayılı günlerde farz kılındı [boynunuza borç oldu]... Ramazan ayı, ki onda Kur’ân, insanlara yol göstererek - yol gösterici ve doğruyu yanlıştan ayırıcı belgeler olarak - indirildi. Sizden bu ayı idrak eden onda oruç tutsun.»
(Bakara/2:183-185)

Peki, oruç tutmanın amacı nedir? Günümüzde kimi orucun amacı sağlıktır der, kimi ise işte ibadetimizin bir parçasıdır der. Halbuki esas amacı Ebû Hüreyre’nin naklettiği şu hadîste açıklanır: «İnanarak ve bilerek Ramazan ayını ihyâ edenin (diriltlen, canlandıran - oruç tutarak, sadaka vererek, terâvih kılarak vb.) **geçmişteki bütün günahları bağışlanır**.»¹

Demek ki sonuçta oruç, tıpkı diğer bütün dini yükümlülükler gibi, günahların karşılığına verilen bir bedel niteliğindedir. İşlenen bir günahın bağışlanması için yapılması ya da verilmesi gereken şeye *kefâret* denir. Müslüman inançlarına göre, Tanrı ancak bir kefâret karşılığında günahı bağışlar. Bu kefâret çoğunlukla oruç tutmak, sadaka vermek, kurban kesmek, iyilik yapmak vb. gibi işlerle gerçekleştirilir.

Bu inanca göre Tanrı katında aklanmak isteyen insanlar bu işleri yerine getirmek için sürekli çalışırlar. Ama insan bunların birçoğunu yerine getirmekte eksik olduğu için hep Tanrı’dan af dilemek zorunda kalır. Birçok dindar kişi de yüreğinde, yaptıklarım yeterli mi değil mi diye endişe duyar.

Acaba yüce Tanrı, bizim tuttuğumuz oruçlara ve yaptığımız diğer sevaplara nasıl bakıyor? Gerçekten hoşlanıyor mu dersiniz? Oruç

1 Hançerlioğlu, Orhan, *İslâm İnançları Sözlüğü*, Remzi, sayfa 472.

Terâvih, Ramazanda yatsı namazı ardınca cemaatle kılınan yirmi rekâtlik namazdır.

tutmamızı günahlarımıza yeterli kefâret olarak kabul eder mi? Bu konuda size birkaç söz sunmak istiyoruz.

Dikkat ederseniz, yukarıdaki Kuran ayetinde “sizden öncekiler” ifadesi geçer. Bununla Allah’ın Sözü olan Tevrat, Zebur ve İncil’e inananlar (*Ehli Kitap*) kastedilir. Bu kitapların tümü olan Kitabı Mukaddes’te (Kutsal Kitap) Tanrı’nın oruçla ilgili isteği açıklanır. Tevrat’tan ve İncil’den bazı ayetler aktararak Tanrı katında aklanma konusuna ışık turalım. Bu konularda yanılmamak çok ama çok önemlidir, nitekim bizim sonsuz utancımız veya sonsuz mutluluğumuz söz konusudur.

TANRI KİMDEN HOŞNUT OLUR?

Önce şunu söylemek gerekir ki Kutsal Kitap boyunca gerçekten Tanrı için tutulan oruç iyi ve makbul bir iştir. Bu yazıda oruç hakkında söyleyeceklerimizin hiç kimsenin oruç tutmasına engel olmasını istemeyiz.

Aynı zamanda, kimsenin oruç tutmakla günahlarım bağışlanacak diye yanılmasını da istemeyiz. Çünkü Kutsal Kitap’ta şöyle yazılırdır: **“Hiç kimse Kutsal Yasa’nın gereklerini yapmakla aklanamaz.”** Sevgi olan Tanrı herkesin kurtulmasını ve gerçeğin bilincine erişmesini ister. Bu nedenle O, yaptığımız dini işlerden bağımsız olarak günahlarımızın bağışlanması için bambaşka bir kurtuluş sağlamıştır. Kutsal Yazılar’da Tanrı’nın, Yasa’dan bağımsız olarak insanı nasıl aklayacağı açıklandı. İzninizle bunu açıklamak istiyoruz.

İlk olarak Tevrat’ta oruçla ilgili Yeşaya Peygamber’in yazdıklarına bakalım. Okuyucumuzun dikkatle okumasını rica ederiz:

*“Avaz avaz bağırın, çekinmeyin,
Sesinizi boru sesi gibi yükseltin;*

Halkıma isyanlarını,

Yakup soyuna günahlarını bildirin.

Bana her gün danışıyor,

Yollarımı öğrenmekten zevk duyuyorlarmış!

Doğru davranan,

Tanrısı’nın buyruğundan ayrılmayan bir ulusmuş gibi...

Benden adil yargılar diliyor,

Bana yaklaşmaktan zevk alıyorlarmış.

Diyorlar ki: ‘Oruç tuttuğumuzu neden görmüyor,

İsteklerimizi denetlediğimizi neden farketmiyorsun?’

Bakın, oruç tuttuğunuz gün keyfinize bakıyor,

İşçilerinizi eziyorsunuz.

Orucunuz kavgayla, çekişmeyle,

Şiddetli yumruklaşmayla bitiyor.

Bugünkü gibi oruç tutmakla
Sesinizi yükseklerle duyuramazsınız.
İstediğim oruç bu mu sanıyorsunuz?
İnsanın isteklerini denetlemesi gereken gün böyle mi olmalı?
Kamış gibi baş eğip çul ve kül üzerine mi oturmalı?
Siz buna mı oruç, RAB'bi hoşnut eden gün diyorsunuz?
Benim istediğim oruç,
Haksız yere zincire, boyunduruğa vurulanları salıvermek,
Ezilenleri özgürlüğe kavuşturmak,
Her türlü boyunduruğu kırmak değil mi?
Yiyeceğinizi açla paylaşmak değil mi?
Barınaksız yoksulları evinize alır,
Çıplak gördüğünüzü giydirir,
Yakınlarınızdan yardımınızı esirgemezseniz,
Işığınız tan gibi ağaracak,
Çabucak şifa bulacaksınız.
Doğruluğunuz önünüzden gidecek,
RAB'bin yüceliği artçınız olacak.
O zaman yardım çağrılarınızı RAB yanıtlayacak,
Feryat ettiğinizde, 'İşte buradayım' diyecek.
Eğer boyunduruğa, kaba işaretler yapmaya,
Kötücül konuşmalara son verirsiniz,
Açlar uğruna kendinizi feda eder,
Yoksulların gereksinimini karşılırsanız,
Işığınız karanlıkta parlayacak,
Karanlığınız öğlen gibi ışıyacak.
RAB her zaman size yol gösterecek,
Kurak topraklarda sizi doyurup güçlendirecek.
İyi sulanmış bahçe gibi,
Tükenmez su kaynağı gibi olacaksınız.
Halkınız eski yıkıntıları onaracak,
Geçmiş kuşakların temelleri üzerine
Yeni yapılar dikeceksiniz.
'Duvardaki gedikleri onaran,
Sokakları oturulacak hale getiren' denecek sizlere.
'Kutsal günümde dilediğinizi yapmaz, Şabat Günü'nü
çiğnemezseniz,
Şabat Günü'ne 'Zevkli',
RAB'bin kutsal gününe 'Onurlu' dersiniz,
Kendi yolunuzdan gitmez,

*Keyfinize bakmayıp boş konulara dalmaz,
O günü yüceltirseniz,
RAB'den zevk alırsınız.*

*O zaman sizi yeryüzünün yüksek yerlerine çıkarır,
Atanız Yakup'un mirasıyla doyururum.”
Bunu söyleyen RAB'dir.
(Yeşaya 58:1-14)*

Bu güzel bölümün bazı gerçekleri üzerinde birlikte düşünelim.
Gerçekler ortadadır:

1) Halk oruç tuttuğu halde yine de günahlıydı.

Rab, *“halkıma günahlarını bildir”* dedi. Halk dindardı, ama dini işlerinden Tanrı tiksiniyordu. Yasa'nın bazı gereklerini yapmaları onları Tanrı katında aklamamıştı. Hâlâ suçluydular. Halk aslında Tanrı'ya karşı ruhen isyan etmişti, ama farkında değillerdi. Kendi suçlarını göremiyorlardı. Dinin gereklerini yerine getirdikleri için vicdanları uyuyordu, onları suçlamıyordu. Halbuki Tanrı katında suçluydular.

Onlar oruç tutarken işçilerini sıkıştırıyorlar, kavga ediyorlar, çekişiyorlardı. Aslında onları kirleten ağızlarına giren değil de ağızlarından, yüreklerinden çıkanı. Çünkü İsa'nın dediği gibi, *“Kötü düşünceler, ahlaksızlık, hırsızlık, cinayet, zina, açgözlülük, kötülük, hile, sefahat, kıskançlık, iftira, kibir ve akılsızlık içten, insanın yüreğinden kaynaklanır. Bu kötülüklerin hepsi içten kaynaklanır ve insanı kirletir”* (İncil: Markos 7:21-22)

Gerçek anlamda “oruç” kendimizi bazı iyi ve yararlı şeylerden geçici olarak alıkoymak demektir. Doğal benliğimizi denetleyerek kendimizi Tanrı'ya adamak demektir. Ama her şeyden önce insanın denetlemesi gereken şey içinden kaynaklanan kötülüklerdir. Bu asıl öz denetim olmadan yiyip içmede şu ya da bu yolda kimi kısıntılar yaparak Tanrı'ya gösterilen kulluk ne derecede doğrudur!

2) Oruç tutarak sözde alçalmaları onlar için bir gurur kaynağına dönüşmüştü.

“Oruç tuttuk, canımızı alçalttık” diye övünüyorlardı. Sanki Tanrı'ya rüşvet vermiş gibi! Yaptıkları iyi işlerin karşılığı olarak O'nun beğenisini hakketmiş olacaklar...! Nitekim çalışana verilen ücret lütuf değil hak sayılmaz mı?

Durumları İncil'de yer alan şu örneğe benzer:

Kendi doğruluklarına güvenip başkalarına tepeden bakan bazı kişilere İsa şu benzetmeyi anlattı: “Biri Ferisi, öbürü vergi görevlisi iki kişi dua etmek üzere tapınağa çıkmış. Ferisi ayakta dikilip kendi

kendine şöyle dua etmiş: ‘Tanrım, diğer insanlar gibi soyguncu, hak yiyici ve zina edici olmadığım için, hatta şu vergi görevlisi gibi olmadığım için sana şükrederim. Haftada iki gün oruç tutuyor, bütün kazancımın ondalığını veriyorum.’

Vergi görevlisi ise uzakta durmuş, gözlerini göğe doğru kaldırmak bile istemiyor, ancak göğsünü döverek, ‘Tanrım, ben günahkâra merhamet et’ diyormuş.

Size şunu söyleyeyim, Ferisi’den çok, bu adam aklanmış olarak evine dönmüş. Çünkü kendini yücelten herkes alçaltılacak, kendini alçaltan ise yüceltilecektir.”

(İncil: Luka 17:10-14)

Acaba bizler bazen bu Ferisi’de kınadığımız düşüncelere kapılmaz mıyız? Kendi doğruluklarımıza güvenip başkalarına (kötüler dediklerimize) tepeden bakmaz mıyız? Örneğin dindarsak, “Çok şükür, ben bu sözde müslümanlar gibi ikiyüzlü değilim. Orucumu tutarım, namızımı kılarım...” Yoksa dindar değilsek, “Çok şükür bu ikiyüzlü yobazlar gibi değilim. Ben dar kafalı değil, açık fikirli çağdaş bir müslümanım, bütün insanları severim. Kimsenin hakkını yemem. Her insanı eşit sayarım” diyerek hiç övünmez miyiz?

İsa bunun başka bir boyutunu şöyle açıkladı:

“Dikkat edin! Yapacağınız doğru işleri gösteriş için insanların gözü önünde yapmayın. Öyle yaparsanız, göklerdeki Babanızdan (Tanrı) ödül alamazsınız... “

“Oruç tuttuğunuz zaman, ikiyüzlüler gibi surat asmayın. Onlar oruç tuttuklarını insanlara belli etmek için kendilerine perişan bir görünüm verirler. Size doğrusunu söyleyeyim, onlar ödülleri almışlardır. Siz oruç tuttuğunuz zaman, başınıza yağ sürüp yüzünüzü yıkayın. Öyle ki, insanlara değil, gizlide olan Babanıza oruçlu görünesiniz. Gizlilik içinde yapılanı gören Babanız sizi ödüllendirecektir.”(İncil: Matta 6:1, 16-18)

İnsan olarak biz hep başkalarının hakkımızda düşündüklerine önem vermeye meyilliyiz. Fakat aslında tek olan Tanrı’dan korkmalıyız, O’nun övgüsünü kazanmaya çalışmalıyız, değil mi? Dikkat edelim, Tanrı gösteriş için insanların gözü önünde yapılanı değil de, gizlilik içinde yapılanı bakıyor. İnsan hep yüze bakar, fakat Tanrı yüreğe bakar.

Yine bu bölümde önemli bir gerçek daha var:

3) Tanrı’nın esas aradığı, gerçek doğruluktur:

Bu da ancak eylemde görülür. Ayetlerde okuduğumuz oruç tutanlar yaptıkları yanlışlıklardan çok yapmadıkları yüzünden suçludurlar. Örneğin,

kendi ekmeğini aç olanla paylaşmıyor, yurtsuz düşkünleri kendi evlerine getirmiyor, çıplağı görünce üstünü örtmüyor, ve kendi etinden olan diğer insanlar arasında ayırım yapıyorlardı. İşte oruç tutmaları veya kurban kesmeleri bu belirgin açıkları kapatamadı kapatamazdı da.

Hangimiz bu ölçüye göre affediliriz? Biz kendi canımızın çektiği şeyi aç olana veriyor muyuz? Kutsal Yasanın buyurduğu gibi komşumuzu kendimiz gibi seviyor muyuz? Sokaktaki düşkünleri evimize alıyor muyuz?

Ya da On Emir'in ilki olan “*Tanrın olan Rab’bi bütün yüreğinle, bütün canınla, bütün aklınla ve bütün gücünle sev*” buyruğu. Bunu sürekli yerine getiren var mı? Tanrı'nın insandan istediği ve ödün vermeyeceği doğruluk, gerçek iç temizlik ve karşılıksız sevgidir. Belirlemiş olduğu doğruluk standartları oldukça yüksek, hatta erişilmezdir. Diğer insanlara pek iyi görünebiliriz ama kutsal olan Tanrı'ya “*hepimiz bir murdar gibi olduk, ve bütün salâh işlerimiz kirli esvap gibidir*” diye peygamber itiraf ediyor (Tevrat: Yeşaya 64:6).

Bu nedenle Tanrı bütün insanların durumunu Tevrat, Zebur ve İncil kitaplarında hep şöyle değerlendirir:

“İnsan yüreğindeki eğilimler çocukluğundan beri kötüdür”(Tevrat: Yaratılış 8:21)

“Doğru olan kimse yok, bir kişi bile yoktur.

Anlayan kimse yok, Tanrı'yı arayan kimse yok.

Hepsi yoldan saptılar, birlikte yararsız oldular. İyilik eden yok, bir kişi bile yoktur.”

(Zebur: Mezmur 14:1-3; 53:1-3)

“Hiç ayırım yoktur. Çünkü herkes günah işledi ve Tanrı'nın yüceliğinden yoksun kaldı.”

(İncil: Romalılar 3:23)

Bu değerlendirme, hem dindarı hem de ‘günahkâr’ı içerir. Acı sonuç şudur: Her birimiz kendi yolumuza döndük ve günah işledik. Tanrı'nın önünde bizim sevap dediğimiz şeyler bizi asla aklamaz. Günahlarımıza yeterli kefaret olamaz. Ama öyleyse sonumuz ne olacak? Tanrı bizden yerine getiremeyeceğimizi mi istiyor? Hayır. Kurtuluş bizden değil, Rab'dendir.

“İŞTE, BENİM SEÇTİĞİM KULUM, CANIMIN HOŞNUT OLDUĞU SEVGİLİ KULUM”

Bütün dünya tarihinde bir tek Kişi günahsız bir yaşam sürdürmüştür. Tanrı, Kendisini eksiksiz olarak hoşnut edecek olanı bulmak için çok bekledi. Sonunda, İncil'in ifadesiyle “zaman dolunca” Tanrı Sözü'nü

gönderdi. O, her yanı dolaşarak iyilik yapıyor, İblis'in baskısı altında olanların hepsini iyileştiriyordu. Aç olan binlerce insanı doyuruyor, cine tutsak, çıplak olarak dolaşanları özgür kılıyordu, ta ki, giyinmiş, akli başına gelmiş olarak O'nun ayakları dibine oturdular. En kötü günahkâr sayılanlardan hiç çekinmedi.

Tanrı'nın bütün isteklerini yerine getiren bu kişi, bütün peygamberlerce vaat edilen "Mesih," yani seçilmiş, meshedilmiş olan İsa'dır. Tanrı'nın Ruhunun gücüyle babasız olarak doğdu, kimliğini mucizeler, harikalar ve belirtilerle kanıtladı, ve eşsiz, tümüyle hatasız, günahsız bir yaşam sürdürdü.

Görevine başlarken İsa çölde kırk gün kırk gece oruç tuttu ve İblis tarafından her bakımdan denendi. Ama bütün dünyayı saptıran o eski yılanı, ikinci Âdem olarak yendi. Tanrı'nın Ruhu'nun gücüyle donanmış olarak çölden Celile'ye dönüp görevini şöyle ilan etti:

"Rab'bin Ruhu benim üzerimdedir

Çünkü O beni, Müjde'yi yoksullara iletmek için meshetti.

Tutsaklara serbest bırakılacaklarını,

körlere gözlerinin açılacağını duyurmak için,

ezilenleri özgürlüğe kavuşturmak için,

Rab'bin lütuf yolunu ilan etmek için beni gönderdi." (İncil: Luka 4:18-19)

İsa Mesih'in gücü ve lütfü sayesinde körlerin gözleri açılıyor, kötürümler yürüyor, cüzamlılar temiz kılınıyor, sağırlar işitiyor ve hatta ölümler diriliyordu. Ama bütün bu fiziksel iyiliklerin çok ötesinde İsa ruhsal açıdan yoksullara hizmet etmeye gelmişti. Şöyle dedi: *"Ey bütün yorgunlar ve yükleri ağır olanlar! Bana gelin, ben sizi rahatlatırım. Ben yumuşak huylu ve alçakgönüllüyüm. Boyunduruğumu takının ve benden öğrenin, böylece canlarınız rahatlık bulur"* (İncil: Matta 11:28-29). Günahlı insanları temiz kılıp onlara sonsuz yaşam vereceğine söz verdi:

"Yaşam ekmeği ben'im. Bana gelen asla acıkmaz, bana iman eden hiçbir zaman susamaz. Dünyanın yaşamı uğruna vereceğim ekmeğin de benim bedenimdir"

"Benim vereceğim sudan içen sonsuza dek susamaz. Benim vereceğim su, içende sonsuz yaşam için fişkıran bir su kaynağı olacak"

"Diriliş ve yaşam ben'im. Bana iman eden kişi ölse de yaşayacaktır. Yaşayan ve bana iman eden asla ölmeyecek"

"Yol, gerçek ve yaşam ben'im"

(İncil: Yuhanna 6:35; 4:14; 11:25-26; 14:6)

Peki bu vaatleri nasıl gerçekleştirecekti? İsa Mesih, her şeyden önce günahsız canını günahları bağışlatan bir kurban olarak feda etmeye

gelmişti. O'nun ölümü dünyanın günahlarını ortadan kaldıracak değerde kefaretiliğindedi. Nitekim Mesih bizleri Tanrı'ya ulaştırmak amacıyla doğru kişi olarak doğru olmayanlar uğruna, günahlara kurban olarak ilk ve son kez öldü. Bu kefaretil Tanrı'nın önceden belirlemiş amacı ve önbilgisi uyarınca verildi ve iman eden herkesi kendisiyle barıştırmak için yeterli kurban Tanrı tarafından kabul edildi. Bunun kanıtı olarak da Tanrı, üçüncü gün Mesih'i ölümden diriltti ve daha sonra O'nu dünyanın Kurtarıcısı olarak kendi yanında yüceltti.

Eğer orucun esas anlamı kendini denetlemek ve canını alçaltmak ise, Mesih çarmıhında, başka hiç kimsenin yapmadığı şekilde "oruç tuttu." İyi olan herşeyden yoksun kaldı ki biz zengin olalım. Orada uğrumuza acı çekerken Mesih çok susadı, çünkü aslında bizim hakkettiğimiz cehennem azabına uğradı. Kurtarıcı İsa, çok sevdiği insanları kurtarmak sevinci uğruna utancı hiçe sayıp çarmıhtaki ölüme katlandı.

İMAN YOLUYLA AKLANMAK

Yukarıda açıkladığımız gibi Tanrı'nın isteği uyarınca Mesih'in bir doğruluk eylemi bütün insanlara yaşam veren aklanmayı sağladı. Doğal insan benliğimizden ötürü güçsüz olan insanın yapamadığını Tanrı yaptı. Aklanmak için yapmamız gereken tek şey O'na tek Efendimiz olarak iman etmektir.

Önümüzde iki yol var.

1) Birincisi, kendi iyi işlerimizle, veya din yasasının gereklerini yapmakla biriktirdiğimiz sevaplardan dolayı günahlarımızın bağışlanacağı ümidiyle gitmekte olduğumuz yol. Ama bu durum için Tanrı'nın Sözü bize açıkça uyarıyor: *"Yasa kitabında yazılı olan her şeyi sürekli yerine getirmeyen her insan lanetlidir. Açıktır ki, hiç kimse Tanrı katında Yasa'yla aklanmaz"* (Tevrat: Yasanın Tekrarı 27:26; İncil: Galatyalılar 3:10). Çünkü kimse onu tam tamına yerine getiremez.

2) İkinci yol ise atamız İbrahim'in (ve aslında kurtulan herkesin) aklandığı yoldur: İMAN YOLU. Kutsal Yazılar'a göre İbrahim, Tanrı'nın Mesih vaadine iman ettiği anda aklandı: *"İbrahim Tanrı'ya iman etti ve böylece ona doğruluk sayıldı"* (Tevrat: Yarattılış 15:6; İncil: Galatyalılar 3:20). Bu yola kendimizi gerçekten günahlı kabul edip tövbe etmekle başlarız. Kendimizi Tanrı katında aklamaya yönelik çabalarımızdan vazgeçmemiz gerekir. Günahlarımıza karşılık olarak oruç tutmak, namaz kılmak, sadaka vermek, kurban kesmek vb. gibi işlemlerle gerçekleştirilen "kefaretiler" yerine İsa Mesih'in yerimize olan ölümüyle gerçekleştirilen tek bir kefaretili benimsemek gerekir. Tanrı'nın, kendi vaadini yerine getirecek güçte olduğuna tümüyle güvenmek gerekir. İman eden herkes Tanrı

tarafından tamamıyla aklanır. Tanrı'nın karşılıksız armağanı olarak sonsuz yaşam alır. Bu konuda Tanrı'nın vaadi şöyledir:

“Peygamberlerin hepsi O'nunla ilgili tanıklıkta bulunuyorlar. Şöyle ki, O'na inanan herkesin günahları O'nun adıyla bağışlanır.”
(Elçilerin İşleri 10:43)

*“Yürekleri bilen **Tanrı, iman etmeleri üzerine yüreklerini arındırır.**”* (Elç. 15:8)

Son olarak değerli okuyucumuz, size şunu sormak istiyoruz, bu iki yolun hangisinden gideceksiniz: (1) Dinsel “iyi işler”le aklanmak yolundan mı? yoksa (2) Mesih'in lütfuna imanla aklanmak yolundan mı? İkisi birden doğru olamaz.

ÖYLEYSE MESİH'İ İZLEYENLER ORUÇ TUTMAZLAR MI?

Yukarıdaki yaptığımız açıklamaların hiç kimseyi yanlış düşündürmesini istemeyiz. Daha önce söylediğimiz gibi Kutsal Kitap boyunca Tanrı için oruç tutan kişilerin kendisi tarafından ödüllendirileceğini görmekteyiz. Mesih İsa, öğrencilerinin yapmaları gereken doğru işleri arasında oruçla ilgili şöyle buyurdu:

“Oruç tuttuğunuz zaman, ikiyüzlüler gibi surat asmayın. Onlar oruç tuttuklarını insanlara belli etmek için kendilerine perişan bir görünüm verirler. Size doğrusunu söyleyeyim, onlar ödülleri almışlardır. Siz oruç tuttuğunuz zaman, başınıza yağ sürüp yüzünüzü yıkayın. Öyle ki, insanlara değil, gizlide olan Babanıza oruçlu görünesiniz. Gizlilik içinde yapılanı gören Babanız sizi ödüllendirecektir.” (Matta 6:17-18)

Bu çarpıcı sözlerden iki gerçeği öğrenebiliriz:

- İsa'nın öğrencilerinin oruç tutacakları: Tıpkı bundan önceki ayetlerde fakirlere sadaka verdikleri ve dua ettikleri gibi oruç tutacakları zamanlar olacaktır.
- Oruç tutmalarının ana prensibi şudur: *“insanlara değil, gizlide olan Babanıza oruçlu görünesiniz.”*

İncil'de şu veya bu şekilde oruç tutacaksınız diye her hangi bağlayıcı buyruklar bulunmamaktadır. Kilise tarihi boyunca çeşitli Hristiyan mezheplerde değişik gelenekler ve uygulamalar oluşmuştur. Ne var ki bu küçük yazıda bunları incelememiz mümkün değildir. Bunları öğrenmenin en faydalı yolu herhalde kilise yetkililerine çekinmeden soru sormak olacaktır. Yalnız Mesih İsa'nın adını taşıyanların uygulamalarını değerlendirirken İncil'in şu temel ayeti unutulmamalıdır:

Dünyada yaşayanlar gibi niçin, “Şunu tutma”, “Bunu tatma”, “Şuna dokunma” gibi kurallara uyuyorsunuz? Bu kuralların hepsi,

kullanıldıkça yok olacak nesnelere ilgilidir; insanların buyruklarına ve öğretilerine dayanırlar. Kuşkusuz uydurma dindarlık, sahte alçakgönüllülük ve bedene eziyette bu kuralların bilgece bir görünüşü vardır; ama doğal benliğin düşkünlüğünü önlemekte hiçbir yararları yoktur. (Koloseliler 2:20-23)

Yani imanlıların oruç tutmaları kuralcı ve şekilci dindarlıktan uzak olmalıdır.

Bununla birlikte Kurtarıcı Mesih'in geri dönmesini beklediğimiz bu sıkıntılı çağda imanlı kişilerin ve imanlılar cemaatinin (yani kilisenin), Tanrı'ya olan ibadeti içerisinde oruç tutacağı durumlar olacaktır.

Bir gün Peygamber Yahya'nın öğrencileri gelip İsa'ya, *"Biz ve Ferisiler oruç tutuyoruz da, senin öğrencilerin niçin tutmuyor?"* diye sordular.

İsa ise kendisini kastederek şöyle karşılık verdi: *"Güvey hâlâ aralarındayken, davetliler yas tutar mı hiç? Ama güveyin aralarından alınacağı günler gelecek, işte o zaman oruç tutacaklar"* (Matta 9:14-15). Bu söz aynen öyle gerçekleşti ve hâlâ gerçekleşmektedir. Zaman zaman kendilerini duaya ve başka ruhsal hizmetlere adanmak için Mesih'in halkı oruç tutarlar. İşledikleri bir günahı Tanrı'ya itiraf ederken üzüntüden oruç tutabilirler. Önemli kararlar vermek üzereyken Tanrı'dan gerekli anlayışı almak ve doğru yolu göstermesi için yardım dilemek için oruç tutup dua ederler. Özetle oruç tutmak Mesih İnanlısı çeşitli sebeplerden dolayı Tanrı'nın önünde alçalıp kendini O'na adanmak için oruç tutar.

Bir iki örnekle bu kısa açıklamayı sonuçlandırırım. İncil'in Elçiler İşleri bölümünde şunu okumaktayız: Antakya'daki kilisenin önderleri *"Rabbe tapınıp oruç tutarlarken Kutsal Ruh kendilerine şöyle dedi: 'Barnaba'yla Saul'u kendilerini çağırılmış olduğum görev için Bana ayırın.' Böylece oruç tutup dua ettikten sonra, Barnaba'yla Saul'un üzerine ellerini koyup onları yolcu ettiler"* (13:1-3). İşte bu, oruç tutmanın tipik bir örneğidir. Yine aynı bölümde bu misyonerlik yolculuğunun sonucu olarak oluşan yeni imanlı cemaatleri ruhça pekiştirdikten sonra elçiler *"imanlılar için her toplulukta ihtiyar seçtiler. Dua ve oruçla onları, inanmış oldukları Rab'be emanet ettiler"* (14:23).

Son olarak Mesih imanlıları, tutacakları orucun süreci ve şeklini kendileri saptarlar. Tek başına, gizlilik içinde ya da bir grup veya cemaat olarak tutabilirler. Her şeyden önce oruç zorunluktanmış gibi değil, ama gönüllü, içtenlikle tutulmalıdır. Sonuçta Tanrımız bize şunu sorar: *"oruç tuttuğunuzda gerçekten Benim için mi oruç tuttumuz?"* (Tevrat: Zekeriya 7:5).